

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ *ὉΞΈ* κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 1483/07)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

2 Απριλίου 2009

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση *ὉΞΈ* κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Nina Vajić, *πρόεδρο,*

Χρήστο Ροζάκη,

Anatoly Kovler,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Giorgio Malinverni,

Γεώργιο Νικολάου, *δικαστές,*

και τον Søren Nielsen, *γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 12 Μαρτίου 2009,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 1483/07) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από έναν Αλβανό υπήκοο, τον κύριο **ΟΪΣ** («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 25 Δεκεμβρίου 2006 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Σ. Σπυρόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κυρία Σ. Τρεκλή, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Έχοντας ενημερωθεί για το δικαίωμά της να λάβει μέρος στη διαδικασία (άρθρα 36 § 1 της Σύμβασης και 44 § 1 του κανονισμού), η Αλβανική Κυβέρνηση δεν απάντησε.

3. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ειδικότερα ότι υπήρξε υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» της διαδικασίας, την οποία εγγυάται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης.

4. Στις 7 Μαΐου 2008, η πρόεδρος του πρώτου τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Όπως επιτρέπει το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε επιπλέον να αποφανθεί το τμήμα συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων έχει γεννηθεί το 1953 και κρατείται επί του παρόντος στις φυλακές της Κέρκυρας.

6. Στις 5 Μαΐου 2002, ο προσφεύγων συνελήφθη στα ελληνοαλβανικά σύνορα από τελωνειακούς υπαλλήλους οι οποίοι ανακάλυψαν ποσότητα 1.923 κιλών ινδικής κάνναβης στο φορτηγό ψυγείο που οδηγούσε.

7. Αφού παραπέμφθηκε σε δίκη από τον ανακριτή, ο προσφεύγων καταδικάστηκε, στις 21 Ιανουαρίου 2003, από το Τριμελές Εφετείο Ιωαννίνων, σε ισόβια κάθειρξη.

8. Ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Ιωαννίνων. Η συζήτηση ορίστηκε για την 1^η Φεβρουαρίου 2005. Εκείνη την ημέρα, μία δικηγόρος του συλλόγου Ιωαννίνων εμφανίστηκε ενώπιον του δικαστηρίου και ζήτησε την αναβολή της δίκης, για τον λόγο ότι ο δικηγόρος του προσφεύγοντος είχε διοριστεί αυτεπαγγέλτως από τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου ως δικηγόρος σε μία άλλη ποινική υπόθεση ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου. Το Πενταμελές Εφετείο ανέβαλε τη συζήτηση για τις 7 Φεβρουαρίου 2006. Την ημερομηνία εκείνη, η ίδια δικηγόρος δήλωσε ότι εκείνη θα εκπροσωπούσε στο εξής τον προσφεύγοντα αλλά ότι έπρεπε να παραστεί ως συνήγορος σε μία άλλη υπόθεση ενώπιον του Κακουργιοδικείου Ιωαννίνων. Το Πενταμελές Εφετείο ανέβαλε εκ νέου τη συζήτηση για τις 5 Δεκεμβρίου 2006, ημερομηνία κατά την οποία επικύρωσε την πρωτοβάθμια απόφαση.

9. Στις 10 Μαρτίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης. Η συζήτηση, η οποία είχε αρχικά οριστεί για τις 4 Δεκεμβρίου 2007, αναβλήθηκε για τις 4 Μαρτίου 2008, κατόπιν αιτήματος του δικηγόρου του προσφεύγοντος. Κατά την ημερομηνία εκείνη, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναίρεσης. Εξέδωσε την απόφασή του στις 7 Ιουλίου 2008.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ποινικής φύσεως (...).»

11. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 5 Μαΐου 2002, με τη σύλληψη του προσφεύγοντος, και περατώθηκε στις 7 Ιουλίου 2008, με την απόφαση

του Αρείου Πάγου. Διήρκεσε επομένως έξι έτη και δύο μήνες περίπου για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Επί του παραδεκτού

12. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου.

B. Επί της ουσίας

13. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η περίοδος αυτή δεν είναι παράλογη, δεδομένης της βαρύτητας των κατηγοριών, του αριθμού των μαρτύρων και των αποδεικτικών στοιχείων. Όλες οι αναβολές των συζητήσεων που είχαν οριστεί κατά πολύ νωρίτερα, αποφασίσθηκαν με αίτημα του προσφεύγοντος, ο οποίος έπρεπε να είχε λάβει εκ των προτέρων τα μέτρα του. Επιπλέον, υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έκρινε στις υποθέσεις *Kate Klitsche de la Grange κατά Ιταλίας* (27 Οκτωβρίου 1994, serie A no 293-B) και *Lemoine κατά Γαλλίας* (αριθ. 26242/95, 1^η Απριλίου 1999) ότι περιόδοι 8 ετών και 7μισι ετών αντίστοιχα δεν ήταν υπερβολικές.

14. Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι δεν ευθύνεται για τις αναβολές ενώπιον του εφετείου.

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του Δικαστηρίου, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

16. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι εκ πρώτης όψεως, η συνολική διάρκεια της διαδικασίας εν προκειμένω μπορεί να φαίνεται λογική για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας. Εν τούτοις, υπογραμμίζει ότι επρόκειτο για ποινική διαδικασία και διαπιστώνει ότι η μόνη διαδικασία σε δεύτερο βαθμό διήρκεσε σχεδόν τέσσερα έτη. Σημειώνει ειδικότερα ότι η συζήτηση ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου ορίστηκε περίπου δύο έτη μετά την κατάθεση της έφεσης. Επιπλέον, αν και το εν λόγω δικαστήριο συναίνεσε σε δύο αναβολές που ζητήθηκαν βέβαια στο όνομα του προσφεύγοντος, ωστόσο όρισε δικασίμους σε πολύ μακρινές ημερομηνίες: η μία δώδεκα μήνες και η δεύτερη δέκα μήνες αργότερα. Η βαρύτητα του αδικήματος για

το οποίο κατηγορείτο ο προσφεύγων δεν μπορεί, όπως και η ποινή που απαγγέλθηκε σε πρώτο βαθμό, να αιτιολογήσει τέτοιες προθεσμίες. Ως εκ τούτου, η διάρκεια της διαδικασίας δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

17. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης για την απουσία ουσιαστικής εφαρμογής της απόφασης-πλασιού 2004/757/ΔΕΥ που ψηφίσθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2004 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η οποία καθορίζει τους ελάχιστους κανόνες σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν μπορεί να εξετάσει τη συμμόρφωση των νομικών διατάξεων ενός συμβαλλόμενου Κράτους προς διεθνείς συνθήκες εκτός της Σύμβασης. Εκτιμά ως εκ τούτου ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής είναι καθ' ύλην ασύμβατο προς τις διατάξεις της Σύμβασης και πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτο κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

19. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

20. Ο προσφεύγων αξιώνει για υλική ζημία το ποσό των 140.000 ευρώ «για ό,τι έχασε και ό,τι δεν μπόρεσε να κερδίσει κατόπιν της σύλληψής του». Ζητεί επίσης ένα ποσό για ηθική βλάβη, αφήνοντας στο Δικαστήριο τη μέριμνα να καθορίσει το ύψος του.

21. Συντασσόμενο με την άποψη της Κυβέρνησης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της επικαλούμενης υλικής ζημίας και της παραβίασης που διαπίστωσε το Δικαστήριο. Αντιθέτως, κρίνει ότι ο προσφεύγων υπέστη μία βέβαιη ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, του επιδικάζει 3.500 ευρώ, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

22. Για έξοδα και δικαστική δαπάνη, ο προσφεύγων ζητεί 10.000 ευρώ για τις διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και 21.000 ευρώ για προσωπικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε εντός των φυλακών.

23. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας, της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

24. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο τμήμα του αιτήματος, το Δικαστήριο κρίνει, συντασσόμενο με την άποψη της Κυβέρνησης, ότι δεν πρόκειται για έξοδα που λαμβάνονται υπόψη μέσα στα πλαίσια του άρθρου 41. Σε ό,τι αφορά τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία ο προσφεύγων υποβλήθηκε στην Ελλάδα, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η διάρκεια μίας διαδικασίας μπορεί να επιφέρει αύξηση των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης του προσφεύγοντος ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ότι πρέπει επομένως τούτο να ληφθεί υπόψη (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Caruano κατά Ιταλίας*, απόφαση της 25 Ιουνίου 1987, série A no. 119-A, σελ. 15, § 37). Εν τούτοις, εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν προσκομίζει κανένα τιμολόγιο σχετικά με τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των επιληφθέντων δικαστηρίων. Πρέπει επομένως να απορριφθεί αυτό το τμήμα της αξίωσής του.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

25. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση την ελκόμενη από τη «λογική προθεσμία» της διαδικασίας και απαράδεκτη κατά τα λοιπά..

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

3. *Αποφαίνεται*

α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 3.500 (τρεις χιλιάδες πεντακόσια) ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,

β) ότι, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 2 Απριλίου 2009 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren Nielsen

Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου

εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2009

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος